

MIKROPROGRAMIRANA UPRAVLJAČKA JEDINICA

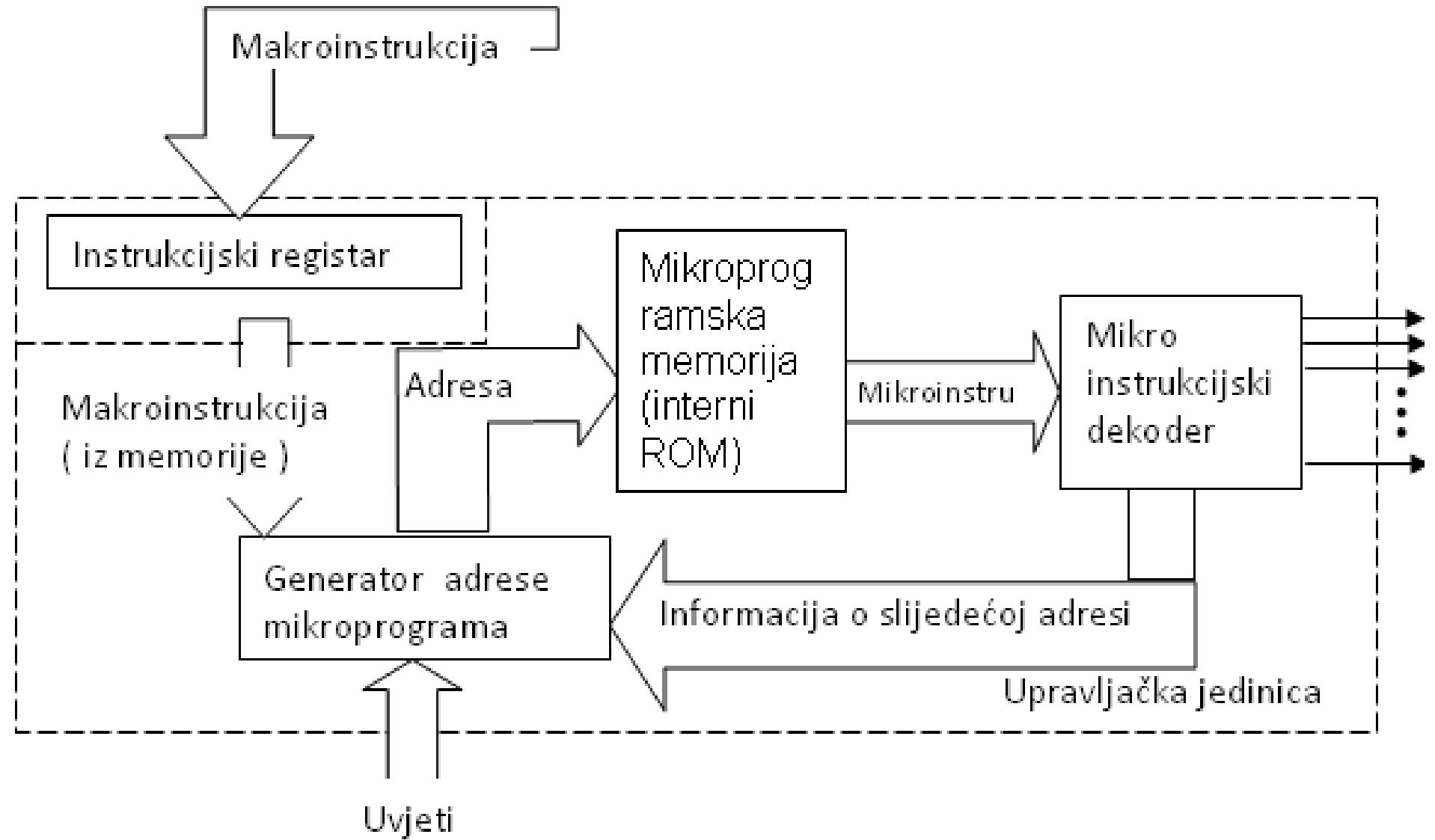
Ponovimo!

1. Koji su osnovni dijelovi upravljačke jedinice?
2. Koju sabirnicu koristi upravljačka jedinica i navedi primjere signala!

Upravljačka jedinica

- generira upravljačke signale i koordinira sve aktivnosti unutar μ P
- sinkronizira prijenos podataka i komunikaciju između modula μ R
- pribavlja, dekodira i omogućuje izvođenje instrukcija
- komunicira s ostalim komponentama μ R preko upravljačke sabirnice, sabirnice podataka i adresne sabirnice
- upravlja odgovorima na vanjske signale (zahtjev za prekid, zaustavljanje...)

Organizacija mikroprogramirane upravljačke jedinice

Upravljačka jedinica

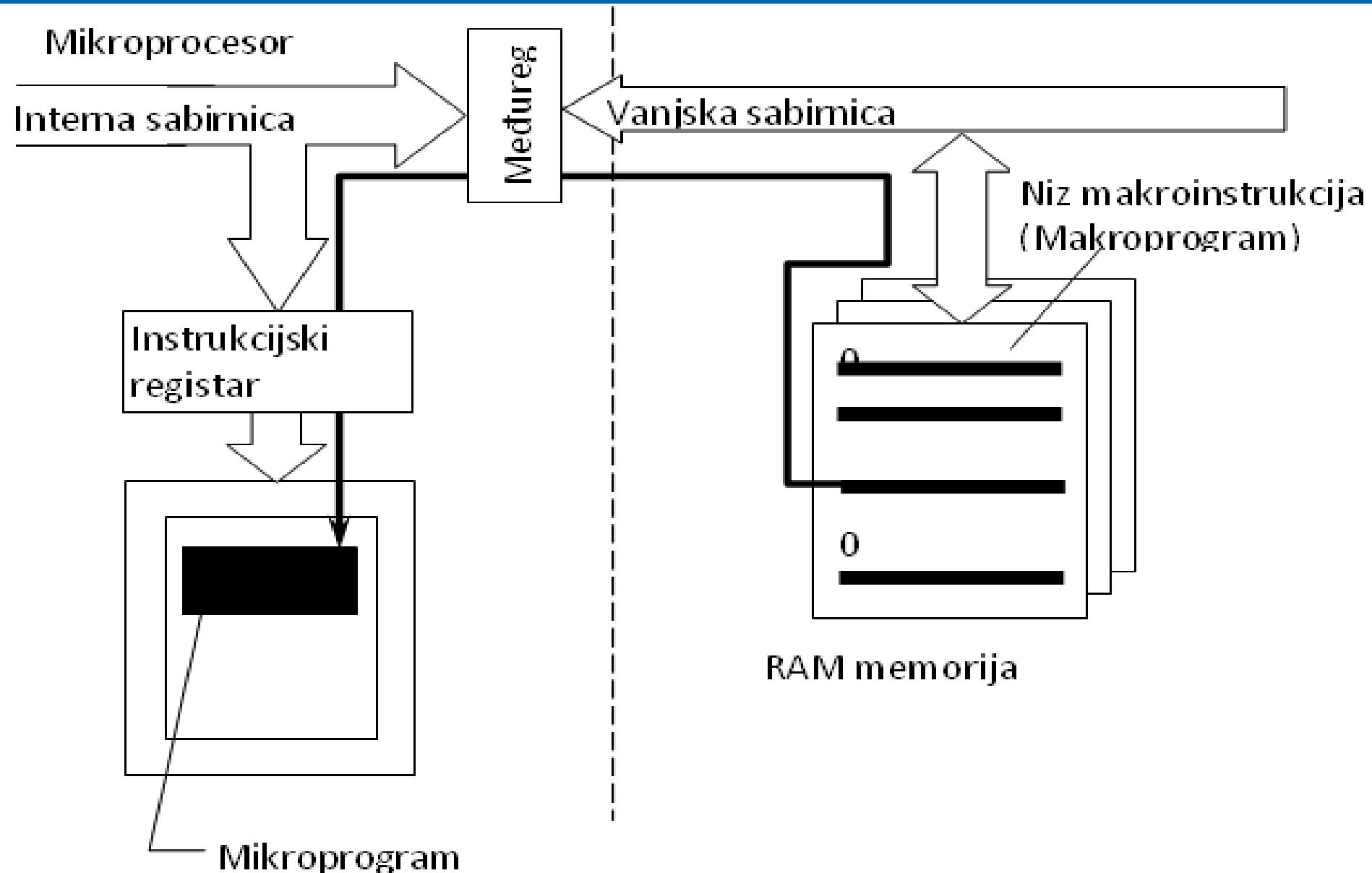
- **faza PRIBAVI** - upravljačka jedinica
 - pribavlja instrukciju iz memorije (sabirnica podataka)
 - dekodira operacijski kod

- **faza IZVRŠI** – upravljačka jedinica
 - mijenja stanje μP
 - šalje upravljačke signale drugim elementima μP i μR tj. izvršava instrukciju pribavljenu iz memorije

Mikroprogram i makroprogram

- instrukcija u internoj memoriji upravljačke jedinice (ROM)
 - **mikroinstrukcija**
 - uzrok je jedne ili više osnovnih operacija npr. prijenos podataka, aktiviranje pojedinih sklopova ALU...
 - takva osnovna operacija naziva se – **mikrooperacija**
 - niz mikroinstrukcija čini – **MIKROPROGRAM**
-
- instrukcija pribavljena iz memorije - **makroinstrukcija** uvjetuje izvođenje čitavog niza mikroinstrukcija
 - niz makroinstrukcija čini - **MAKROPROGRAM** (smješten u memoriji RAM)

Mikroprogram - makroprogram

Mikroprogramiranje

- većina 16 i 32-bitnih procesora upotrebljavaju **mikroprogramiranje** kao osnovu za izvedbu upravljačke jedinice
- površina koju zauzima upravljačka jedinica na procesorskom čipu npr. 32-bitni procesor iAPX 432 je 84%...
- duljina riječi μ P (npr. 32 bita) nema izravne veze s duljinom mikroinstrukcije (npr. 38 bita ili 60 bita)
- prednosti mikroprogramirane upravljačke jedinice - **jednostavnije projektiranje μ P, mogućnost uvođenja novih instrukcija i lakše otkrivanje grešaka**

Mikroprogramiranje - primjer

Izvođenje (makro)instrukcije COMA

– komplementiranje sadržaja akumulatora

- uvjetuje sljedeće mikrooperacije:
 - prijenos sadržaja A preko interne sabirnice u ALU – sklop za komplementiranje
 - aktiviranje logike za komplementiranje
 - prijenos komplementiranog sadržaja preko interne sabirnice u A

Mikroprogramiranje - primjer

- mikroprogram ima sljedeći oblik:

Adresa u internom ROM-u (mikroprogramskoj memoriji)	Mikroinstrukcijski kod (sadržaj mikroprogramske memorije)					
	a	b	c	d	e	f
0010	00	111	0010	0100	000	00
0011	00	100	0000	0000	000	00
0012	00	111	0100	0010	000	00

Mikroprogramiranje - primjer

- funkcije pojedinih polja mikroinstrukcije:

polje	funkcija
a	određuje internu mikrooperaciju u upravljačkoj jedinici
b	određuje sklop u ALU (100 - sklop za komplementiranje, 111 - ALU nije aktivna)
c	određuje odredište podataka (0100 - akumulator, 0010 - sklop za komplementiranje)
d	određuje izvor podataka
e	određuje informaciju o sljedećoj adresi mikroinstrukcije (npr. 000 – povećaj adresu u mikroprogr. sljedniku za 1)
f	određuje vanjski uvjet koji sudjeluje u generiranju sljedeće adrese mikroinstrukcije (npr. 01 – izbor bita prijenosa)

Ponovimo!

1. Navedi najvažnije funkcije upravljačke jedinice!
2. Što su mikroinstrukcije, gdje su pohranjene i što izazivaju?
3. Što su makroinstrukcije, gdje su pohranjene i što izazivaju?

D.Z.

Koristeći se knjigom odgovori!

1. Navedi i objasni dvije osnovne tehnike u izvedbi upravljačke jedinice.
2. Prema sl. iz knjige objasni funkciju mikroprogramskog sljednika. Koji su mu sve ulazi?
3. Navedi najvažnije prednosti korištenja mikroprogramirane upravljačke jedinice!